

Oboroževalna tekma na smučiščih

Silvestrske zimske počitnice so se iztekle. Umetni in naravni sneg je bila tista tema, ki je več dni polnila naslovnice časopisov: statistični podatki o prodaji snežnih topov so namreč potrdili pravi naval na te naprave sodobne vrhunske tehnologije. [Več na strani 1](#)

Problematika prometa na območju Alp na dnevnem redu tudi v letu 2003

Poslanski klub Zelenih v Evropskem parlamentu je v četrtek, 9. januarja, v Bruslju organiziral konferenco, ki je bila posvečena Alpski konvenciji in trajnostnemu prometu na občutljivih območjih.. [Več na strani 2](#)

Izid poročila o kulturni raznovrstnosti na območju Alp

Konec lanskega novembra je v Thunu v Švici potekala konferenca z naslovom Kulturna raznovrstnost na območju Alp. Pred kratkim je izšlo krajše poročilo o konferenci. V okviru učne delavnice, ki jo je pripravila Švicarska akademija humanističnih in družbenih ved (SAGW), so strokovnjaki s področja kulturne znanosti imeli priložnost razpravljati o znanstvenih osnovah za izdelavo kulturnega protokola Alpske konvencije.. [Več na strani 3](#)

Oboroževalna tekma na smučiščih

Silvestrske zimske počitnice so se iztekle. Umetni in naravni sneg je bila tista tema, ki je več dni polnila naslovnice časopisov: statistični podatki o prodaji snežnih topov so namreč potrdili pravi naval na te naprave sodobne vrhunske tehnologije.

Na začetku devetdesetih let je švicarski Nacionalni raziskovalni program (NFP 31), ki je obravnaval področje podnebje in turizma, pokazal, da bo leta 2050 le še 63 % smučišč, na katerih bo dovolj snega, v primerjavi z današnjimi 85 %. Ta ugotovitev v enaki meri velja za Avstrijo kot za Bavarsko. Aktualna raziskava, ki so jo opravili na graški univerzi, je razkrila, da se bo morala leta 2050 z velikim pomanjkanjem snega spopasti kar polovica avstrijskih smučišč. Poglavitni razlog za to je, da ležijo na dokaj nizki nadmorski višini.

Smučarska sezona 2002/2003 se je sicer dobro začela, vendar pa zaradi otoplitve ozračja v dneh med božičem in novim letom ni bilo več mogoče izdelati umetnega snega. Stroški za namestitve in vzdrževanje snežnih topov bodo tehtnega pomena za poslovanje predvsem manjših žičničarskih podjetij v sredogorskih predelih.

Naval na snežne topove se je sprevrgel v nekakšen absurdno začarani krog. Pojavljajo se argumenti, češ da na mednarodni ravni ni dopustna namestitve naprav za umetno zasneževanje, saj tako počnejo tudi sosede. Temu nasprotno bo na voljo vedno manj proračunskih sredstev. Kot odziv na to se v Franciji postavljajo zahteve, ki deklarirajo proizvodnjo umetnega snega kot „storitev javnega interesa“.

Po podatkih francoske institucije za gorski turizem Service d'études et d'aménagement touristique de la montagne - SEATM so francoska smučišča v letu 2002 investirala v proizvodnjo umetnega snega kar 46 milijonov evrov, torej 24 % več kot v letu poprej. Poleg tega pa je bilo porabljenih 25 milijonov za umetne zbiralnike z vodo za umetno zasneževanje ter za ureditev prog. SEATM za naslednje desetletno obdobje napoveduje potrojitev umetno zasneženih površin. Viri: <http://www.tourisme.gouv.fr/pdf/bilaninvestissements2001.pdf> (fr), Le Monde, 21. 12. 2002

Vsebina

Oboroževalna tekma na smučiščih	1
Problematika prometa na območju Alp na dnevnem redu tudi v letu 2003	2
Francija sprejela odločitev o zapori prelazov Mont Genièvre in Col de la Madeleine	2
EU bo financirala nove električne vode vzdolž Brennerskega prelaza	2
Izid poročila o kulturni raznovrstnosti na območju Alp	3
Novi Interregovi projekti na območju Alpskega Rena, Bodenskega jezera in Visokega Rena	3
Nov center za proizvodnjo vodika v Valaisu	3
Otvoritev prve ledene proge za drsanje v Švici	3
O tem in onem	4
Prireditve	4

Problematika prometa na območju Alp na dnevnem redu tudi v letu 2003

Poslanski klub Zelenih v Evropskem parlamentu je v četrtek, 9. januarja, v Bruslju organiziral konferenco, ki je bila posvečena Alpski konvenciji in trajnostnemu prometu na občutljivih območjih. V zaključnih sklepih so udeleženci konference izrazili zahtevo, da Evropska unija javnosti predstavi zasnovo trajnostnega prometa na območju celotnega alpskega prostora, ki se bo skladala z usmeritvami Alpske konvencije in vsebovala najmanj naslednje točke: omejitev voženj tovornih vozil v skladu z okoljskimi in zdravstvenimi kriteriji, določitev strožjih mejnih vrednosti za emisije škodljivih snovi v zraku in emisije hrupa, zvišanje cestnine za tovorna vozila, financiranje okoljevarstvenih in varnostnih ukrepov s sredstvi, zbranimi s cestnino za tovorna vozila, kakor tudi uvedba takojšnjih in možnost sprejema daljnosežnejših ukrepov na ravni posameznih regij. Sklepi konferenci so objavljeni na naslednji spletni strani: <http://greens-efa.org/pdf/agenda/AlpineConventionconclusions.pdf> (en) z dne 10. 1. 2003.

Na izrednem silvestrskem srečanju prometni ministri držav članic EU glede vprašanja alpskega tranzita niso uspeli doseči dokončnega soglasja. Predlog danskega predsedstva za rešitev tranzitne problematike je bil poslan Evropskemu parlamentu, dokončno rešitev lahko tako pričakujemo nekje do srede leta. Ključna točka pri tem je podaljšanje dosedanjega sistema ekotočk za največ tri leta. Tirolski deželni glavar Herwig van Staa je pojasnil, da nameravajo na Tirolskem tranzitni promet omejiti z uvedbo višje cestnine za tovorna vozila, vseavstrijska rešitev pa se mu ne zdi uresničljiva. Več na spletnem naslovu: <http://ue.eu.int/pressData/en/trans/74018.pdf> (en) z dne 31. 12. 2002.

Avstrijska zdravniška zbornica je pozvala države članice Evropske unije, naj si „v smislu zagotavljanja zdravstvenega varstva za prizadeto prebivalstvo prizadevajo doseči nadaljnje izboljšave v tranzitni pogodbi“. V nekaterih regijah je namreč v porastu število primerov kroničnih obolenj dihalnih poti in psihičnih obremenitev zaradi hrupa. Več na spletnem naslovu: http://www.aek.or.at/text.html?aktuellen/apm2003_0001.htm (de) z dne 2. 1. 2003

V okviru projekta Alp Net bo 23. in 24. januarja 2003 v francoskem Annecyju potekala učna delavnica z naslovom „Kakšno vlogo bo imela intermodalnost v prometu na območju Alp?“ Več na spletnem naslovu: <http://www.iccr-international.org/alp-net/activities.html> (en).

Osrednja tema v zadnji številki publikacije Forum Raumentwicklung, ki jo izdaja švicarski Zvezni urad za razvoj prostora (ARE), je posvečena bliskovitemu razvoju prometa kot izzivu za razvoj prostora. Več na spletnem naslovu: <http://www.are.admin.ch/are/de/medien/mitteilungen/01752/index.html> (de)

Zapora prelazov Mont Genièvre in Col de la Madeleine

Francoska vlada je pred dnevi sprejela odločitev, da bosta od 31. januarja dalje prelaza Mont Genièvre in Col de la Madeleine, ki povezujeta Francijo z Italijo, zaprta za promet težjih tovornih vozil. Ta so doslej oba prelaza, za katera ni bilo treba plačevati cestnine, neovirano izkoriščala kot transportno pot in celo uporabljala za prevoz nevarnih snovi. Interesi prebivalcev in lokalnih upravnih organov v prizadetih dolinskih predelih pri tem seveda niso bili upoštevani.

Predno tovorna vozila prispejo na prelaz Col de la Madeleine, se morajo najprej peljati skozi zgodovinska mestna jedra v dolinah Stura v Italiji in Ubaye v Franciji, zaradi česar so ogroženi ljudje in zgradbe. To se dogaja tudi ob vznožju Mont Genièvre, kjer je mogoče na dan naštetih od 500 do 600 tovornih vozil. Na francosko odločitev lahko pričakujemo odločen odziv italijanske vlade.

Medtem pa na italijanski strani obstaja bojazen, da bo zapora prelazov ogrozila prepustnost tako imenovanega petega koridorja na relaciji Barcelona – Kijev, ki vodi tudi prek severne Italije. Poleg tega pa se je ponovno začela razprava o predoru za avtomobilski promet skozi Mercantour (Francija).

Vir: CIPRA-Italija

Vožnja skozi vas

© Gesellschaft für ökolog. Forschung, München

EU bo financirala nove električne vode vzdolž Brennerskega prelaza

Evropska unija je italijanskemu upravljavcu prenosnega omrežja Gestore della rete di trasmissione nazionale (GRTN) odobrila 964.000 evrov za financiranje študije izvedljivosti, ki naj bi raziskala postavitve novega voda med Italijo in Avstrijo vzdolž Brennerskega prelaza. Poleg GRTN sta predlog za financiranje EU predložila tudi Univerza v Padovi in avstrijski upravljavec omrežja TIRAG. Delež sredstev, ki jih bo Evropska komisija prispevala v okviru Programa za razvoj evropskih omrežij, bo poravnal 50 % stroškov študije izvedljivosti.

Sicer pa bo nova električna povezava prek Brennerja vključena v projekt, ki načrtuje izgradnjo novega 60-kilometrskega predora med krajem Bressanone/Brixen v Italiji in Innsbruckom v Avstriji. Kot pravijo v GRTN, gre za „zelo inovativen projekt s tehnološkega vidika kakor tudi z vidika zmanjševanja negativnih vplivov na okolje, ki predstavlja še en korak v smeri povezovanja italijanskega omrežja z električnimi omrežji v tujini“.

Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: GRTN <http://www.grtn.it> (it), 25. 11. 2002

Izid poročila o kulturni raznovrstnosti na območju Alp

Konec lanskega novembra je v Thunu v Švici potekala konferenca z naslovom Kulturna raznovrstnost na območju Alp. Pred kratkim je izšlo krajše poročilo o konferenci. V okviru učne delavnice, ki jo je pripravila Švicarska akademija humanističnih in družbenih ved (SAGW), so strokovnjaki s področja kulturne znanosti imeli priložnost razpravljati o znanstvenih osnovah za izdelavo kulturnega protokola Alpske konvencije.

Udeleženci konference so se strinjali, da kulturni protokol nikakor ne bi smel biti namenjen le ohranitvi tradicionalnega načina življenja, temveč bi si za cilj moral zastaviti tudi izboljšanje kakovosti življenja v vseh vidikih, saj bi tako Alpe ostale privlačne kot prihodnji življenjski prostor. Pomemben element pa sta bila po njihovem prepričanju tudi vključitev lokalnega prebivalstva v proces odločanja ter podpora lokalnim pobudam. Akademija se bo pri odgovornih v politiki in upravi zavzela, da bodo ti interesi upoštevani v političnem procesu. Gradivo s konference bo v celoti izšlo aprila 2003: Naročite ga lahko na e-naslov kathrin.pieren@sagw.unibe.ch.

Vir in poročilo na spletnem naslovu: <http://www.sagw.ch/dt/start/detailNews.asp?id=167> (de)

Novi Interregovi projekti na območju Alpskega Rena, Bodenskega jezera in Visokega Rena

V okviru programa Evropske unije Interreg IIIA za območje Alpskega Rena, Bodenskega jezera in Visokega Rena bo za dvanajst novih projektov zagotovljenih več kot 5 milijonov evrov subvencij. Vsebinsko se program osredotoča na področja, kot so gospodarski razvoj, okoljski in prostorski razvoj ter družbeno-kulturni razvoj. Za vsako od teh področij so predvideni še posebni ukrepi in nadaljnji projekti.

Eden od projektov bo raziskoval „prosti čas in sprostitev v dolini Alpskega Rena“, sodelovali pa bodo avstrijska zvezna dežela Vorarlberg, švicarska kantona St. Gallen in Graubünden ter Kneževina Lihtenštajn. Zaradi okrepljenega čezmejnega sodelovanja bodo tako ustvarjene oblike medsebojnega delovanja na področju prostega časa in rekreacije. V okviru predhodne študije je bilo glede tega že ugotovljeno, da o potrebah in ponudbi na področju prostega časa in sprostitve ni znanega kaj veliko. Ker pa gre za čezmejni vidik, lahko pričakujemo vse možne sinergije.

Viri: Vorarlberger Landesregierung 19.12.02, 03.01.03, <http://www.vorarlberg.at> (de)

Nov center za proizvodnjo vodika v Valaisu

Občina Monthey v švicarskem kantonu Valais je bila izbrana za sedež švicarskega društva za proizvodnjo vodika Hydropôle-Suisse. Monthey je tako postal središče za vodik, ki velja za energetski vir prihodnosti.

Cilj društva je spodbuditi rabo vodika kot vira energije in za kemijske procese. Vodik bodo proizvajali tako, da bodo pri tem uporabljali viri obnovljive energije. To za okolje ne bo imelo škodljivih vplivov, hkrati pa bo mogoče dolgoročno zagotoviti povpraševanje po energiji in virih.

Da vodik ne bo ostal le na ravni tržne niše, bi bilo treba intenzivneje izkoristiti njegove raznovrstne možnosti uporabe. Tako se vodik že uporablja kot gorivo za avtomobile, možno pa ga je uporabiti za energetsko oskrbo in ogrevanje zgradb.

V Montheyju uporabljajo vodik v kemijski industriji že več kot stoletje. Yves Beaupain, član društva Hydropôle-Suisse, je predlagal, da bi v Montheyju v okviru poskusnega projekta uvedli lokalno avtobusno linijo, kjer bi avtobusi imeli izključno vodikov pogon.

Vir: Le Nouvelliste 7. 1. 2003. Več informacij: <http://www.hydropole.ch> (en)

Otvoritev prve ledene proge za drsanje v Švici

V Suravi v švicarski dolini Albule so konec decembra prejšnjega leta otvorili prvo švicarsko ledeno progo za drsanje. Pozimi je v teh krajih tako hladno, da zamrznejo tudi poti, kar so izkoristili prebivalci Surave in uvedli posebno progo za drsanje „Skateline Abula“, dolgo tri kilometre.

230 prebivalcev Surave je naredilo ledeno pot z veliko lastnega truda in iniciative. Pripravili so vodne črpalke, zravnali so poti, porezali grmovje in namestili napise. Nazadnje so pot poškopili z vodo, da je pot poledenela. Nastalo je raznoliko drsališče, ki vodi skozi gozdove, odprto krajino in vzdolž rečne krajine Albule. Skateline je del t.i. projekta Regio-Plus ansania, za katerega so sredstva prispevali različni sponzorji. Do proge pripeljejo javna prevozna sredstva. Vstopnina je približno 8 CHF, opremo pa si je mogoče izposoditi na izhodiščni točki. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.skateline.ch> (de)

Otvoritev ledene proge za drsanje v Suravi

© Theo Gstöhl

O tem in onem

Prostovoljna razgradnja pregrad

V ameriški zvezni državi Oregon je podjetje Portland General Electric Company sklenilo dogovor, v katerem se je zavezalo, da bo v naslednjih petih letih razgradilo dve pregradi, čeprav še vedno „sodelujeta“ pri proizvodnji električne energije. Skupno je danes v ZDA približno 70.000 pregrad. V zadnjih treh letih so razgradili okrog 250 manjših objektov, katerih namen je bil zlasti zagotavljanje poplavne varnosti. Okoljevarstveniki upajo, da bo do razgradnje prišlo; v njihovih argumentih se sklicujejo namreč na to, da pregrade ovirajo naravne procese, kot so selitev ribje populacije ali pa odlaganje blata. Razgradnja večjih pregrad je za vse, ki sodelujejo pri tem projektu, zagotovo oranje ledine – kakšne bodo posledice projekta na naravno okolje, trenutno še ni mogoče oceniti.

Vir: NZZ, 29. 12. 2002

Vodenje turistov k ogledu arhitekturnih značilnosti na francoskih smučiščih

Na večjih francoskih smučiščih v Savoji so v tej sezoni prvič organizirali turistično vodenje, pri katerem se lahko obiskovalci seznani z arhitekturo smučišč. Za to so poskrbeli člani Združenja za mednarodne kulturne dejavnosti v gorskih območjih (Fondation pour l'action culturelle internationale en montagne - FACIM). Pri sprehodih po smučiščih, kot so Les Arcs ali pa Trois Vallées, se turisti tako naučijo, kako bolje razumeti izvor in razvoj smučarskih postaj, pojasnjeni pa jim bodo tudi koncepti, kot so prost pogled na gorsko krajino iz vseh stanovanjskih objektov ali vključevanje objektov v okoliško krajino.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.savoie-patrimoine.com> (fr)

V švicarskem Flerdnu načrtujejo postavitev energetske varčnega naselja

V občini Flerden v švicarskem kantonu Graubünden načrtujejo ureditev naselja stanovanjskih objektov z manjšo porabo energije. Sklep o nameravanem projektu je soglasno sprejela občinska skupščina, istočasno pa zanj zagotovila sredstva v višini 20.000 CHF. Na predvidenem območju bodo zgradili nizkoenergetske in pasivne hiše, v sklopu projekta pa bodo med obstoječo vasjo in bodočim območjem energetske varčnih stanovanjskih objektov uredili t.i. energetske varčne poti, na kateri bodo na voljo informacije o energetski kakovostni gradnji. S to idejo želi Flerden na svoje območje privabiti nove stanovalce. Po besedah župana naj bi se tako število prebivalcev s sedanjih 170 povečalo na 200.

Vir: Die Südostschweiz, 21. 12. 2002

Avstrijski politiki zahtevajo uvedbo kavcije za embalažo za pijače po nemškem vzoru

Od 1. januarja dalje velja v Nemčiji obveznost plačila kavcije pri embalaži za pijače za enkratno uporabo, torej za pivo, mineralno vodo in osvežilne pijače ne glede na vrsto embalaže (pločevinke, steklenice za enkratno uporabo in plastične steklenice za enkratno uporabo). Isabella Kossina, dunajska mestna svetnica za okoljske zadeve, je pozvala avstrijskega okoljskega ministra Wilhelma Moltererja, da se po nemškem vzoru zgledujejo tudi v Avstriji in sprejmejo ustrezne ukrepe, ki bodo preprečevali ogromno količino odpadkov. V Avstriji je opazen trend občutnega naraščanja količine embalaže za enkratno uporabo, pravi Kossina. Uvedbo ukrepov, s katerimi bi zaustavili padanje deleža embalaže za večkratno uporabo, zahtevajo tudi avstrijski Zeleni.

Viri: korespondenca magistrata PID na spletnem naslovu <http://www.wien.gv.at/vtx/vtx-rk-xlink> (de) 3. 3. 2003; Zeleni Avstrija, 3. 3. 2003 – več na <http://www.gruene.at> (de). Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.pfandpflicht.info/> (de)

Prireditve

Prireditve WWF: „**Bogastvo Alp varujmo skupaj!**“ v okviru „10. Dachstein Alpentrophy - Mountains and Balloons“. Gosau (Avstrija), 16. 01. 2003. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.wwf.at/Channels/Joker/experte/article684/index.html> (de)

Konferenca: „**Politika prostorskega razvoja v pokrajini Torino: razlogi, perspektive, instrumenti, organizacijski modeli**“ (Politiche di Sviluppo Rurale in Provincia di Torino: le ragioni, le prospettive, gli strumenti programmatici, i modelli organizzativi). Torino (Italija), 14. 01. 2003. Več informacij: cristina.ferrando@provincia.torino.it; dibella@provincia.torino.it

Fotografska razstava: „**Deset fotografav za gore novega tisočletja**“ (10 fotografi per le montagne del nuovo millennio). Torino (Italija), 15. 01. 2003 - 6. 02. 2003. Več informacij na spletnem naslovu: salvati@provincia.torino.it

Informativni in diskusijski večer: „**Voda, izobrazba, zdravje - vse na prodaj? GATS – svet kot blago?**“ Lienz (Avstrija), 14. 01. 2003. Organizator: Delovna skupina GATS za Vzhodno Tirolsko. Več informacij na spletnem naslovu: <http://members.aon.at/lienz.gegenverkehr/> (de)

Seminar: „**Nacionalni sistem zavarovanih območij v evropskem kontekstu: klasifikacija, načrtovanje, upravljanje**“ (Il sistema nazionale delle Aree Protette nel quadro europeo: classificazione, pianificazione e gestione). Bologna (Italija), 13. 01. 2003. Več informacij: <http://www.parks.it/regione.emilia-romagna/seminario2003-01-13.html> (it)